

TÉZE

Zpracoval : Miroslav Janda,
katedra pedagogiky PdF MU

Doplnění přednášky:

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY A SPECIÁLNÍ PEDAGOGICKÁ CENTRA

Úkoly poradenského zařízení

1. **zajišťuje pravidelnou a přímou individuální speciálně pedagogickou a psychologickou péči žákům, pokud tuto péči nezajišťuje škola,**
2. **sleduje průběh programu odstraňování příznaků specifické poruchy učení nebo chování žáků,**
3. **provádí odborný dohled a pravidelnou aktualizaci obsahu speciálně pedagogické péče poskytované žákům ve školách,**
  - 4. provádí pravidelná **kontrolní vyšetření** žáků,
  - 5. **spolupracuje** s pedagogy a zákonnými zástupci žáků,
  - 6. **poskytuje** zákonným zástupcům žáka ucelené informace o možnostech vzdělávání a možnostech poskytování speciálně pedagogické nebo psychologické péče žákovi; v případě zletilosti žáka poskytuje tyto informace přímo žákovi,
  - 7. průkazným způsobem **informuje** zákonné zástupce žáka o výsledku vyšetření a průběhu speciálně pedagogické péče, kterou poskytuje. V případě zletilosti poskytuje informace o výsledku vyšetření přímo žákovi.

Příklady

Soubor pedagogicko-organizačních informací pro školy na školní rok 2006/2007, č.j. 2562/2006-20. Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhláška č. 73/2005 Sb.,

o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných,

---

- Podpůrnými opatřeními při speciálním vzdělávání
- se pro účely této vyhlášky rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče,
- poskytování pedagogicko-psychologických služeb
- Při zabezpečování podmínek pro vzdělávání
- dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami doporučujeme
- úzce spolupracovat s odborníky ze speciálně pedagogických center, středisek výchovné péče nebo pedagogicko-psychologických poraden, v případě vzdělávání žáků s autismem pak především s krajskými koordinátory SPC pro oblast autismu.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytují pomoc při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb a následném vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami školská poradenská zařízení zařazená do sítě škol, předškolních a školských zařízení
pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra,

Identifikace nadání

Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické.

Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči.

Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

- **způsoby spolupráce**
- se školskou radou, rodiči žáků nebo zákonnými zástupci, místními i regionálními partnery,
- **pedagogicko-psychologickými poradnami**

Pedagogicko-psychologická poradna provádí

- psychologické a speciálně pedagogické **vyšetření a zajišťuje** psychologickou a speciálně pedagogickou **péči** zpravidla žákům se specifickými poruchami učení nebo chování

odborného posudku

Obsahem odborného posudku pro potřeby vzdělávání žáka a pro potřeby správního rozhodnutí je zejména:

a)

informace o druhu a stupni zdravotního postižení žáka a závěr, zda závažnost postižení, jeho charakter a rozsah opravňuje žáka k zařazení do speciální školy nebo speciální mateřské školy a k čerpání zvýšených finančních prostředků,

b)

výklad závěrů vyšetření pro potřeby vzdělávání, jednoznačný konkrétní popis vzdělávacích potřeb žáka včetně doporučených pedagogických postupů

c)

návrh organizační **formy vzdělávání** žáka, tj.

návrh na individuální **integraci**,

návrh na **zařazení do speciální nebo specializované třídy**,

návrh na zařazení **do speciální školy**,

návrh na zařazení žáka do **speciální školy pro žáky s jiným druhem postižení**, případně návrh na diagnostický pobyt včetně zdůvodnění,

d)

návrh **obsahu**,

rozsahu a

způsobu poskytování individuální

speciálně pedagogické nebo

psychologické péče žákovi,

e)

návrh **potřeby** dalšího pedagogického pracovníka k výuce speciálních dovedností nebo pracovníka k zajištění **nezbytné pomoci žákovi** v průběhu vzdělávání včetně specifikace jeho činnosti a zdůvodnění potřeby,

f)

návrh potřebných **kompensačních pomůcek**,

speciálních **učebnic** nebo **učebních pomůcek** apod. pro výuku žáka nebo pro konání zkoušek,

g)

stanovení **doby platnosti** posudku pro účely vzdělávání žáka a správního rozhodnutí;

doba platnosti vychází z **prognózy vývoje** zdravotního stavu žáka s ohledem na konkrétní případ a typ postižení.

Je-li zdravotní postižení trvalého charakteru, může být v posudku stanovena doba jeho platnosti pro celou dobu školní docházky žáka,

h) návrh na případné snížení počtu žáků ve třídě včetně zdůvodnění

i)

pro potřeby vzdělávání žáka

**ve středních školách nebo
vyšších odborných školách**

obsahuje posudek konkrétní **doporučení** pro úpravu **způsobu konání přijímacích zkoušek**,

pro **průběh vzdělávání žáka**, případně i doporučení způsobu konání závěrečných zkoušek, maturitních zkoušek, absolutoria.

Volba povolání

Rovina diagnosticko-poradenských služeb v oblasti kariérového poradenství je primárně orientována na specifika žákovy osobnosti, zejména strukturu jeho zájmů a kognitivních předpokladů pro výkon určité profese nebo volbu vzdělávací dráhy.

Poskytování

těchto služeb je úkolem výchovných - kariérových poradců a specializovaných **poradenských zařízení**,
zejména pedagogicko-psychologických poraden.

Individuální **integrací žáka** se rozumí

- a) jeho vzdělávání ve třídě mateřské školy, základní školy, střední školy nebo vyšší odborné školy, která není samostatně určena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami při současném zajištění odpovídajících vzdělávacích podmínek a
- **nezbytné speciálně pedagogické nebo psychologické péče**

Ekonomické zabezpečení

- Příslušný orgán kraje nebo okresní úřad (dále jen "územní orgán") poskytne škole finanční prostředky na příplatek na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou žáka a zabezpečení jeho vzdělávacích potřeb v případě, že speciálně pedagogické a psychologické **vyšetření žáka** podle čl. 1 odst.1 **provede pedagogicko- psychologická poradna**

Zjišťování specifických poruch učení nebo chování

- Zjišťování a diagnostiku specifických poruch **učení** provádí
- **pedagogicko-psychologická poradna**, případně speciálně pedagogické centrum
- se zaměřením na žáky s vadami řeči, diagnostiku specifických poruch **chování** provádí pedagogicko-psychologická poradna nebo středisko výchovné péče.

Vyšetření žáka zahrnuje zejména

- a) verbální a neverbální test inteligence užívaný pro danou věkovou kategorii se zaměřením na rozbor nerovnoměrných výkonů žáka,
  - b) percepčně kognitivní zkoušky sluchového vnímání a paměti, zrakového vnímání a paměti,
- c)
speciální didaktické zkoušky **vztahující se k příslušné věkové kategorii žáka a typu jeho postižení** (zkouška čtení, psaní, pravopisu, zkouška matematických schopností apod.),

d)

v případě potřeby zahrnuje speciálně pedagogická a psychologická diagnostika **další zkoušky**, např.

zkoušky motoriky,

případně logopedické vyšetření podle zvláštních předpisů,

zkoušku prostorové a

časové orientace,

zkoušku vizuomotorické koordinace,

vyšetření pozornosti,

vyšetření osobnosti standardizovanými či projektivními technikami, **pozorování a rozbor projevů chování, vyšetření rodinných vztahů** apod.

Asistent pedagoga

- Hlavními činnostmi
  - **asistenta pedagoga**
  - (§ 2 odst. 2 písm. f) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů) jsou **pomoc žákům** při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází
-

Sociálně patologické jevy - prevence

Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 14 514/2000 - 51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

- Do systému prevence v resortu školství, mládeže a tělovýchovy patří jednotlivé instituce a organizace veřejné správy a další subjekty. Jde především o:

základní, střední a speciální školy,

- školní družiny, školní kluby, domovy mládeže,

- střediska pro volný čas dětí a mládeže,

- **pedagogicko-psychologické poradny**

Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 28 275/2000-22 k **prevenci a řešení šikanování** mezi žáky škol a školských zařízení

- Spolupracovat s odbornými službami resortu školství (pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče a s dalšími odbornými pracovišti poradenských a preventivních služeb v regionu, poskytujícími odbornou konzultaci
-

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 49

Rozhodnutí o **převedení žáka** do vzdělávacího programu základní školy speciální může mít podobu

- Odůvodnění:
- Ředitel školy speciální rozhodl na základě písemného doporučení odborného lékaře ... a Pedagogicko psychologické poradny ... s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Přeřazení do vyššího ročníku - mimořádně nadaný žák

Rozhodnutí o přeřazení do vyššího ročníku může mít následující podobu:

- Odůvodnění:
- Na základě žádosti zákonných zástupců nezletilého žáka ředitel školy rozhodl o vykonání zkoušek z učiva 3. ročníku, které žák úspěšně absolvoval. Pedagogicko psychologická poradna ..... a praktický lékař pro děti a dorost ..... vydali kladné stanovisko.

Přechod žáků neúplných ZŠ do úplných ZŠ

- Dále školám
- **doporučujeme spolupracovat**
- s obecními úřady, s pedagogicko-psychologickou poradnou, s rodiči žáků. Při překonávání adaptačních potíží žáků doporučujeme ředitelům a učitelům základních škol realizovat v jednotlivých oblastech zejména uvedené metody a formy vzájemné spolupráce

---

Rozhodnutí o **dodatečném odkladu** povinné školní docházky může mít podobu

- Odůvodnění:
- Dítě nastoupilo k plnění povinné školní docházky I. září ..... V průběhu prvního pololetí školního roku 200../200... však duševně přestalo zvládat nároky vyučování. **Proto bylo doporučeno k vyšetření v Pedagogicko psychologické poradně ...** Vyšetřením bylo doporučeno odložit plnění povinné školní docházky. Tuto skutečnost byla projednána se zákonnými zástupci dítěte dne.....200.. S ohledem na vpředu uvedené rozhodl ředitel školy o dodatečném odkladu začátku povinné školní docházky.

Metodický pokyn ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní školy č.j. 10 182/98-24

- Při klasifikaci a hodnocení **přihlíží** učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho **postojům** k učení, **snaze** žáka a k jeho **postižení**.
- V odůvodněných případech lze žáka **neklasifikovat**, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele, případně odborného posudku

speciálně pedagogického centra, pedagogicko - psychologické poradny nebo odborného lékaře.
